

[Inger Gautier Schmit.]

vil sikkert vise, at det gaar i den Retning, og vi taaler ikke at komme længere ud i Retning af, at det i overvejende Grad bliver Byerne, der fylder vore Seminarier eller Lærerskoler. I 1898 var 70 pCt. af de danske Lærere Sønner og Døtre dels fra Lærerhjem og dels fra Husmands- og Gaardmandshjem, nu i 1928 er vi nede paa, at de kun udgør 43 pCt. af vor Lærerstand. Vi taaler altsaa ikke at komme længere ned i Retning af, at det er Byernes Ungdom, der gaar ud paa Landet som Lærere, idet jeg maa mene, at den paa mange Maader i Sammenligning med de unge, der selv har levet deres Barndom og Ungdom ude paa Landet, savner Betingelse for at møde og forstaa Landbougdommen. Derfor mener jeg, at Lovforslaget er en Forringelse, og det vanskeliggør det for Landbougdommen som hidtil at kunne gaa ind paa Seminarierne og uddanne sig til Lærere for derefter at gaa ud til den Del af vor Befolkning, som den virkelig har Evne til at forstaa og leve iblandt. Thi der er en uhyre Forskel paa Bylæreren og Landsbylæreren. Bylæreren gaar og passer sine Timer i sin Skole, men han lever ikke sammen med Befolkningen. Helt anderledes er det med Landsbylæreren, der er som et Centrum, ved Siden af Præsten, i Landbefolkningen; han er kendt med alle Familierne, han kender deres Levevis, han kender deres Familieforhold. Det er et sundt og et godt Forhold, og det bør bevares i videst mulig Grad.

En anden Bestemmelse, som jeg finder uheldig i Lovforslaget, er, at man allerede skal optage de unge i 17 Aars Alderen. Naar man ser paa hele Udviklingen, saaledes som den foregaar i *Praksis* — for man kan jo altid stille *Teorier* op —, er Forholdet det, at de unge i Byerne gaar ud af Mellem-skolen og tager deres Realeksamen, og saa er de naaet op omkring 16—17 Aars Alderen, mange af dem i hvert Tilfælde. Denne Lov forcerer altsaa den Udvikling, som jeg finder absolut uheldig, at de gaar lige fra Realeksamen over i en Seminarieklasse. Lad os tage de unge Piger først. En ung Pige gaar ind i Skolen i 6—7 Aars Alderen; hun gaar saa i Skolen, til hun har faaet sin Realeksamen og er blevet en 16—17 Aar gammel; hun skal nu have et Levebrød — de unge Piger skal jo have et Erhverv alle sammen: hun skal være Lærerinde, og hun gaar saa lige over i et Seminarium.

Jeg gad nok vide, hvilken personlig Udvikling der har fundet Sted hos en saadan ung Pige, der gaar lige fra Skolestuen over i Seminarieret, som aldrig har været udenfor et

Klasseværelse, hvis hele Tilværelse har været indstillet paa at lære Lektier og sidde paa Skolebænken 6—7 Timer daglig, som er fuldstændig upraktisk, ukyndig og udygtig, og hvad værre er, som er ganske uinteressert i alt praktisk Arbejde og Hjemmssyssel. Et saadant Forhold maa jeg finde højst uheldigt, hvorimod det netop er meget værdifuldt, at man opretholder et Pusterum imellem Skoletiden og den Tid, da de unge gaar over i Seminarieskolerne. Og ganske det samme gælder de mange Mennesker.

Men man har her — maaske uden rigtig at gøre sig det selv klart — villet gaa Bybefolkningens Ærinde. Jeg kender dette Forhold i Byerne, at man sidder med de unge, der har faaet deres Realeksamen, og saa ved man ikke, hvad man skal stille op med dem det Aar eller to, inden de kan komme ind i en Lærerskole: hjemme kan man ikke have dem, og saa finder man det heldigt, at de lige fra Skolen i 17 Aars Alderen kan fortsætte i en Lærerskole. Men dette er en Forringelse af den personlige Udvikling, som absolut maa findes hos en Lærer, og der er ingen, der skal faa mig til at tro, at man i 16—17 Aars Alderen er saa klar over sin aandelige Indstilling, at man absolut føler det som et Kald, at man skal være Lærer i den danske Folkeskole.

Er den unge derimod kommet ud i det praktiske Livs Arbejde, som ikke mindst for Kvinders Vedkommende, men selvfølgelig ogsaa for Mænds, er saa vigtigt, for at de kan have Føling med det virkelige Menneskeliv, saa bliver Forholdet et helt andet, saa kan vi blive fri for disse Lærerindetyper, som er fuldkommen uskikkede, bogstavelig talt, til at foretage noget som helst praktisk, og som derfor ogsaa som Lærere maa lide under en meget stor Mangel, hvis de skal opdrage Børn til at være Mennesker og ikke blot terpe Lektier med dem.

Man burde have en Forstaaelse af, at netop dette Pusterum, hvor de unge kan komme ud i huslig Syssel, i Haandværk eller Landbosyssel og udvikle sig som Mennesker i det daglige Arbejde, kan afkaste Skolens Aag og hele dette Præg, som alligevel sidder paa den store Dreng og Pige, naar de kommer ud af Skolen, det vil man forholde dem ved at tage dem ind i Seminarierne allerede i 17 Aars Alderen. Saa er der ikke Tid til denne personlige og frie Udvikling, inden de vælger deres Livs-hverv og gaar ind i Seminarieskolen.

Derfor beklager jeg meget, at man er gaaet ned til 17 Aars Alderen, idet jeg finder, at det vil være en Forringelse af